

KULTURA

Kwartalnik Gminy Biłgoraj

nr (9) styczeń - marzec 2014 r.

ISSN 2299 – 047X

*Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych wszelkiej pomyślności,
obfitości łask płynących ze Zmartwychwstania Chrystusa,
wielu radosnych chwil w gronie najbliższych, pogody ducha,
wszelkiego dobra oraz spełnienia planów zawodowych i osobistych
czytelnikom kwartalnika Kultura życzy*

Celina Skromak
Dyrektor Gminnego
Ośrodka Kultury w Biłgoraju

Wiesław Grabias
Przewodniczący Rady
Gminy Biłgoraj

Wiesław Różyński
Wójt Gminy Biłgoraj

Biblioteka jako lokalne centrum kultury

Obok działalności statutowej biblioteki polegającej na gromadzeniu, opracowaniu i udostępnianiu księgozbioru, gminne placówki biblioteczne w Soli, Korytkowie Dużym, Dąbrowicy, Hedwiżynie, Dereźni i Bukowej realizują także inne zadania: udostępniają bezpłatny dostęp do Internetu, pomagają w wyszukiwaniu informacji, prowadzą warsztaty i szkolenia, udostępniają posiadane publikacje w bibliotekach cyfrowych, organizują różnorodne zajęcia dla dzieci i młodzieży. Wszystkie te usługi nie wymagają od odbiorców ponoszenia jakichkolwiek kosztów i są bez żadnych ograniczeń. Biblioteki zapewniają bezpłatny dostęp do wiedzy i kultury, są publicznym źródłem informacji, zachowują piśmiennicze dziedzictwo kultury dla przyszłych pokoleń.

Prowadzona działalność kulturalno-oświatowa ma na celu promowanie książki i czytelnictwa. Wśród tych działań są formy pracy stałe, takie jak lekcje biblioteczne, konkursy, spotkania autorskie, akcje „Ferie w bibliotece”, „Wakacje w bibliotece”, „Tydzień bibliotek”, „Cała Polska czyta dzieciom” oraz wiele innych. Jesteśmy w trakcie komputeryzacji bibliotek, opracowujemy książki w programie MAK+, w przyszłym roku planujemy uruchomić wypożyczanie lektur elektronicznych a tym samym pożegnać wysłużony już kartkowy system wypożyczeń. Ponadto poszukujemy rozwiązań dążących do zaspokojenia potrzeb intelektualnych, kulturalnych i artystycznych użytkowników biblioteki, wykorzystując inne niż gminne środki finansowe. W tym celu piszemy i realizujemy wiele projektów. Dzięki udziałowi w programie „Infrastruktura Bibliotek” przeprowadziliśmy remonty w lokalach bibliotecznych i wymieniliśmy meble, a z Programu Rozwoju Bibliotek otrzymaliśmy wysokiej klasy sprzęt multimedialny. Dzięki właśnie tym dwóm programom zmienił się wizerunek naszych bibliotek, stały się one placówkami estetycznymi i przyjaznymi dla użytkowników. Ponadto z innych, mniejszych projektów pozyskujemy środki zewnętrzne na działalność pozastatutową.

W ubiegłym roku z Programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2013” zakupiliśmy 4 zestawy komputerowe z pełnym oprogramowaniem, a w tym roku złożony wniosek do „Fundacji Orange dla bibliotek” został zaakceptowany pozytywnie. Przyznana dotacja w kwocie 3 495 zł. zapewni bezpłatny dostęp do Internetu w bibliotekach. Udział we wszystkich projektach i programach spowodował, że biblioteki stale się rozwijają, podnoszą jakość swojej pracy i wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społeczności. Są to placówki nowoczesne, prężne, zaspokajające potrzeby swoich użytkowników, to centra informacji i aktywizacji. Trzeba podkreślić również fakt, że biblioteki Gminy Biłgoraj są jedynymi instytucjami kultury w swoich miejscowościach, i dlatego pełnią tak ważną rolę w rozwoju społeczności lokalnej.

Zofia Nizio – Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Biłgoraju z/s w Soli

Ewa Bordzań

Przedwiośnie

*Znikają z bruzd na polach białośnieżne plamy
Błyszczą oczy smutnych kałuż czarnej ziemi brzegi
W półcieniach podnoszą się tklive przebiśniegi
Przez chmur granatu słońce z troską leczy rany*

*Na gałęziach zawisły posrebrzane krople
W ich lustrach przeglądają się białe zawiłce
Na ziemi ślad strumieni żłobią deszczu rylce
Burzliwa woda tworzy tajemnicze groble*

*Przedwiośnie roztopia sopli kryształ
W sercach ludzkich myśli szronem oplecione
Od jasnych promieni słońca zadrgały*

*Czas zakwitnąć i dać owoc pięknej mowie
Niech uzdrowi to co zimne i bolesne
O nadziei i miłości mądrze opowie*

Redaktor naczelny: Ewelina Lemieszek

Dziennikarze wydania:

Celina Skromak, Ewelina Lemieszek, Zofia Nizio, Justyna Wróbel, Lucyna Bielak, Anna Grabias, Patrycja Łubiarz, Dominik Róg, Grzegorz Małysza, Jerzy Odrzywolski, Maria Kawalec, Irmiona Ziętek, Ewa Bednarz, Małgorzata Prochner, A. Tworek, M. Łozińska, Anna Kobielarz, Joanna Koper, Ewa Syta, Monika Kaczor, Olga Złomańska

Na okładce kartka świąteczna projektu Florentyny Nastaj

Druk: Drukarnia Helvetica, ul. Włosiankarska 13, 23-400 Biłgoraj

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, ul. Kościuszki 88, 23 – 400 Biłgoraj

www.gokbilgoraj.pl, e-mail: gok_bilgoraj@op.pl

Spis treści:

Kolędowanie w Hedwiżynie	4
Zespoły z Gminy Biłgoraj na Sejmiku Tarnogrodzkim ..	6
Biblioteki nie próżnują	7
Od noworocznych spotkań po powitanie wiosny	9
Święto Teatru w Smółsku	13
VIII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski dla gimnazjalistów „Przebudzeni do życia”	14
Walne zebranie sprawozdawcze stowarzyszenia LZS-u w Dąbrowicy	14
W marcu jak w garncu	15
Sesja Sołtysów Gminy Biłgoraj	15
„Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła.”	16
Tradycje tłustoczwartkowe	16
Nauczyłem się liczyć na bombowcach	17
Spotkanie z Krystyną Wyrwicką - Dyrektorem Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej	18
Rozpoczęcie prac przy realizacji projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo lubelskie”	20
Wielkanoc - fragment pracy „Wyłuskane z pamięci” ...	22
Wydarzenia	23

str. 20

19 marca między miejscowościami Sól – Wola Dereźniańska miała miejsce uroczystość rozpoczęcia prac budowlanych przy realizacji projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo lubelskie” – czyli symboliczne „wbicie łopaty”

str. 6

W dniach 31 stycznia, 1 i 2 lutego odbywał się w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury XXXIX Międzywojewódzki Sejmik Teatrów Wiejskich. Na deskach tarnogrodzkiej sceny zaprezentowały się 2 zespoły z Gminy Biłgoraj.

str. 16

Trudno wyobrazić sobie świętowanie tłustego czwartku bez domowych pączków, faworków czy róż karnawałowych. Pani Marysia Kowal z zespołu śpiewaczego z Bidaczowa Starego zaprosiła sąsiadki do wspólnego smażenia faworków według własnego przepisu.

str. 13

4 marca szkołę w Smółsku wypełnili młodzi aktorzy w barwnych kostiumach, a na scenie w doskonałych spektaklach teatralnych, na tle ciekawych scenografii, przewijały się niezwykle kreacje aktorskie.

str. 22

Przygotowania do Świąt Wielkanocnych zaczynały się już kilka tygodni wcześniej. Gospodynie gromadziły jajka, sery, masło i inne produkty potrzebne do wypieków i różnych potraw świątecznych. Gospodarze zaś zajmowali się ubojem zwierząt i wyrobem wędlin, mieleniem zboża na mąkę, porządkowaniem obejsć.

Kolędowanie w Hedwiżynie

19 stycznia w Hedwiżynie gminne zespoły spotkały się na wspólnym kolędowaniu. X Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek zgromadził 13 zespołów dorosłych i 5 młodzieżowych grup wokально-instrumentalnych działających na terenie Gminy Biłgoraj.

Przegląd rozpoczął się zgodnie z tradycją, przy blasku światełek choinki i w nastrojowo udekorowanej sali remizy OSP, przedstawieniem jasełkowym przygotowanym przez młodzież z ZSPiG w Hedwiżynie. Uczniowie pracowali pod kierunkiem ks. proboszcza Piotra Sobczuka. Prezentacje konkursowe poprzedził występ laureata ubiegłorocznego Przeglądu – zespołu „Czeremcha” z Gromady.

Występy zespołów oceniane były w dwóch kategoriach wiekowych: młodzieżowych zespołów wokально-instrumentalnych i gminnych zespołów dorosłych. Komisja składająca się z księży proboszczów: ks. kanonika Józefa

Bednarskiego - proboszcza parafii p.w. Św. Maksymiliana Kolbego w Dąbrowicy, ks. Marka Kuśmierczyka - proboszcza parafii p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Gromadzie i ks. Piotra Sobczuka – proboszcza parafii p.w. Św. Jadwigi Śląskiej, I nagrodę w grupie zespołów młodzieżowych przyznała zespołowi folkowemu „Podkova”. Drugą nagrodę wyśpiewała scholka „Ekipa Jezusa” z Bidaczowa Starego, a trzecie miejsce przypadło kwartetowi dziewczęcemu z ZSPiG w Gromadzie. W przeglądzie młodzieżowych zespołów zaprezentowały się ponadto scholka dziecięca z Hedwiżyna i grupa dziewczęca z Soli.

Zespoły dorosłych, które wzięły udział w konkursie, to: zespół „Stok” z Hedwizyna, „Lawenda” ze Smółska, zespół KGW z Dąbrowicy, „Polne Kwiaty” z Dyl, zespół śpiewaczy z Bidaczowa Starego, Zespół Śpiewaczy z Rudy Solskiej, Chór z Korytkowa Dużego, zespół „Sąsiadeczki” z Korczowa i Okrągłego, zespół śpiewaczo-obrzędowy „Jarzębina” z Bukowej, zespół „Więź” z Soli, „Moje Nadrzeczcie” z Nadrzeczka oraz Kapela Ludowa „Krażałka”. W tej kategorii I nagroda przypadła zespołowi „Moje Nadrzeczcie” z Nadrzeczka, drugą wyśpiewał Chór z Korytkowa Dużego, a trzecią otrzymała Kapela Ludowa „Krażałka”. Komisja ponadto postanowiła wyróżnić cztery zespoły: Zespół Śpiewaczy

z Rudy Solskiej, zespół śpiewaczo - obrzędowy „Jarzębina” z Bukowej, zespół „Sąsiadeczki” z Korczowa i Okrągłego oraz zespół „Więź” z Soli.

Nagrodzonym zespołom gratulujemy oraz dziękujemy wszystkim za udział w przeglądzie. W koncercie gościnnym podczas Przeglądu wystąpił, entuzjastycznie przyjęty, zespół „Zawierucha” z Młodzieżowego Domu Kultury w Biłgoraju, a do tańca zagrał zespół Ti To. Współorganizatorami Przeglądu byli: Druhowie z Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Hedwizynie, Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Hedwizynie oraz zespół śpiewaczy „Stok” z Hedwizyna.

Celina Skromak
fot. E. Lemieszek

Zespoły z Gminy Biłgoraj na Sejmiku Tarnogrodzkim

W dniach 31 stycznia, 1 i 2 lutego odbywał się w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury XXXIX Międzywojewódzki Sejmik Teatrów Wiejskich. Na deskach tarnogrodzkiej sceny zaprezentowało się 19 zespołów z województwa lubelskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i mazowieckiego. Gminę Biłgoraj reprezentowały dwa zespoły.

Zespół Śpiewaczy z Rudy Solskiej pokazał „Wieczórek u Bukryjowej”, natomiast zespół „Czeremcha” z Gromady zaprezentował „Darcie pierza pannie młodej na pierzynę”. Obydwa występy były bardzo udane. Przedstawienie zespołu z Rudy Solskiej zyskało same pozytywne recenzje sejmikowej Rady Artystycznej. Wyróżniono zróżnicowanie charakterów bohaterów widowiska, dobry dobór ról oraz grę aktorską. Równie dobrze oceniono scenariusz oraz dekorację. Występ zespołu „Czeremcha” uznano natomiast za dobry debiut. Tu na uwagę zasługiwał dobór przyśpiewek oraz dynamiczna akcja.

Obydwa zespoły wystąpiły w piątkowe popołudnie 31 stycznia, rozpoczynając sejmikowe zmagania amatorskich grup teatralnych. O tym, czy gminne zespoły zakwalifikowały się na XXXI Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wiejskich dowiemy się po zakończeniu ostatniego międzywojewódzkiego sejmiku.

**Celina Skromak
fot. E. Lemieszek**

Biblioteki nie próżnują

Pierwszy kwartał roku to dla gminnych bibliotek pracowity okres, głównie z powodu ferii zimowych i organizowanych w tym czasie zajęć, konkursów oraz wycieczek. Zobaczmy zatem w jakie wydarzenia obfitował ten zimowy okres dla gminnych czytelników.

Ferie z biblioteką w Soli

Wszystko co dobre szybko się kończy, a w szczególności szybko minęły tegoroczne ferie – czas odpoczynku po trudach nauki w szkole. Jednak dwa tygodnie to sporo czasu. Co trzeba było zrobić, aby się nie nudzić? Po prostu przyjść do biblioteki!!!

W programie zaproponowanym przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Biłgoraju z/s w Soli znalazło się wiele atrakcji dla dzieci i młodzieży. Każdego dnia można było ciekawie spędzić czas wolny.

Codziennie udostępniona była czytelnia internetowa dla wszystkich spragnionych wiedzy i nowinek ze świata. Odbyły się także zajęcia edukacyjne na temat bezpiecznego Internetu, podczas których dzieci i młodzież, poznała dobre i złe strony Internetu oraz podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z sieci. Zaprezentowany film „Sieciaki” oraz inne prezentacje multimedialne miały na celu przygotowanie młodego człowieka do poruszania się w świecie Internetu.

Podczas ferii miały miejsce także zajęcia plastyczne, stanowiące świetną okazję do ujawnienia talentów malarskich i rozwoju kreatywności uczestników. Podczas zajęć powstały niepowtarzalne kartki i laurki z okazji „Dnia Babci i Dziadka” oraz wspinałe pejzaże zimy.

Dodatkowo można było korzystać z puzzli i gier planszowych dostępnych w bibliotece, które są ciekawą alternatywą spędzania czasu z przyjaciółmi, a jednocześnie pozwalają rozwijać osobowość gracza, zdolność podejmowania decyzji strategicznych, uczyć współ-

działania w grupie i asertywności oraz ćwiczą pamięć. Nie zabrakło bajkowych rebusów, kalamburów zimowej krzyżówki, zabaw muzycznych – ruchowych i sportowych. Jednak najwięcej radości sprawiły dzieciom wyjazdy na krytą pływalnię „Otylia” do Janowa oraz do kina w Biłgorajskim Centrum Kultury. Oprócz wymienionych atrakcji codziennie na każdego uczestnika czekał słodki poczęstunek oraz ciepła herbata. Na zakończenie ferii odbył się „Bal Karnawałowy”. Wesołe przebrania uczestników uświetniły całą zabawę i nadały jej baśniowy charakter.

Okres ferii okazał się świetnym czasem do przeprowadzenia akcji profilaktycznej mającej na celu przeciwdziałanie i redukowanie przemocy wśród młodzieży oraz propagowanie zdrowego stylu życia bez używek. Prezentowane filmy edukacyjne przedstawiające problem przemocy i agresji w szkole oraz zjawisko uzależnień wśród młodych ludzi stały się początkiem wspólnych rozmów. Bibliotekę w Soli odwiedził także psycholog Dariusz Kolbuch, który mówił o szkodliwości spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i środków psychotropowych oraz policjant Hubert Bździuch, który poruszył kwestie

niewłaściwych postaw nastolatków tj. wyśmiewanie się z innych, stosowanie wulgaryzmów, zaczepianie fizyczne i słowne. Mówił również o zjawisku „cyberprzemocy”, przestrzegał przed zamieszczaniem fotografii na portalach społecznościowych, które mogą być przez innych użytkowników wykorzystane w sposób niewłaściwy. Poinformował uczestników, że umieszczanie obraźliwych wpisów jest karalne oraz niekorzystnie wpływa na psychikę drugiej osoby.

Całe ferie upłynęły w sympatycznej i radosnej atmosferze. Biblioteka zadbała, aby czas wolny dzieci i młodzieży spędziła w atrakcyjny, ciekawy i pozytywny sposób. Podejmowane działania były możliwe dzięki dofinansowaniu z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Biłgoraj.

Zofia Nizio

Wycieczka edukacyjna do Biblioteki Publicznej

Wycieczki do biblioteki zawsze są dla dzieci ogromną frajdą. Nie ma chyba lepszej okazji, aby „zaprzyjaźnić” dzieci z książką i rozwinąć ich

zainteresowania czytelnicze. 28 lutego grupa uczniów z Zespołu Szkół w Soli – kl. II Szkoły Podstawowej wraz z wychowawczynią Urszulą Bednarz odwiedziła Gminną Bibliotekę Publiczną w Biłgoraju z/s w Soli. Celem wycieczki było zapoznanie z działalnością biblioteki, pracą bibliotekarza oraz ze zgromadzonym księgozbiorem. Podczas odwiedzin w bibliotece dzieci dowiedziały się, czym jest biblioteka, co trzeba zrobić, aby zostać czytelnikiem, do czego służy karta czytelnika, jak ułożone są książki na półkach oraz jak należy zachowywać się w bibliotece. Panie bibliotekarki pokazały dzieciom jak

korzysta się z tradycyjnego katalogu kartkowego oraz z katalogu elektronicznego, ponieważ biblioteka od roku wprowadza książki w elektronicznym Programie MAK+.

Po części teoretycznej przyszedł czas na zabawę, każde dziecko otrzymało karteczkę z tytułem książki oraz jej autorem. Zadaniem uczestników wycieczki było, aby w jak najkrótszym czasie ustawić się w kolejności alfabetycznej. Drugoklasiści z zadaniem poradzili sobie znakomicie. Wykazali oni również duże zainteresowanie czasopismami znajdującymi się w bibliotece, które również można wypożyczać do domu tak samo jak książki. Ponadto dzieci zostały poinformowane, że w bibliotece można korzystać z bezpłatnego Internetu, który dofinansowuje Fundacja Orange z Programu Orange dla Bibliotek. Na zakończenie każde dziecko otrzymało zakładkę do książek z godzinami pracy biblioteki.

Zofia Nizio

Zajęcia plastyczne w Dąbrowicy

Biblioteka Publiczna w Dąbrowicy w czasie ferii zimowych zaprosiła czytelników na warsztaty plastyczne.

ne. Podczas jednego spotkania dzieci i młodzież robili laurki z okazji „Dnia Babci i Dziadka”. Kolejne spotkanie zostało poświęcone na wykonanie barwnych masek karnawałowych. Odbyły się również warsztaty techniczne prowadzone pod hasłem „recykling w bibliotece”. Uczestnicy zajęć wykonali z butelek plastikowych ozdobne pudełko.

Zajęcia z zakresu recyklingu to mocna strona biblioteki w Dąbrowicy. Podczas tego typu działań najmłodsi uczą się jak być kreatywnymi w działaniu na rzecz ekologii.

Lucyna Bielak

Bałwany nie tylko ze śniegu

Filia Biblioteczna w Hedwiżynie ferie rozpoczęła od warsztatów plastycznych „Bałwan nie tylko ze śniegu”. Podczas codziennych spotkań w bi-

blioteczce były gry stolikowe, zabawy ruchowe oraz konkursy plastyczne. Nie

zabrakło również spotkań z ciekawymi ludźmi. Policjant z Komendy Powiatowej Policji w Biłgoraju Pan Hubert Bzdziuch opowiedział o bezpieczeństwie podczas zimowych zabaw, a także o bezpiecznym korzystaniu z Internetu. Natomiast psycholog z Poradni Zdrowia Psychicznego w Biłgoraju Pan Dariusz Kolbuch poruszył problem uzależnienia od alkoholu. Oprócz mile spędzanego czasu na wszystkich białych białych czekał słodki podwieczorek. Nie obyło się także bez licznych nagród.

Tak zorganizowane ferie w Filii Bibliotecznej w Hedwiżynie były możliwe dzięki dofinansowaniu z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy Urzędzie Gminy w Biłgoraju.

Justyna Wróbel

Baśnie z różnych zakątków Europy

Także Filia Biblioteczna w Dereźni nie zapomniła o najmłodszych czytelnikach. Na okres ferii zimowych zostały przygotowane różnorodne zajęcia. Dwa tygodnie zimowego odpoczynku od nauki upłynęły pod znakiem doskonałej zabawy. Dzieci bardzo chętnie brały udział w zajęciach plastycznych i literackich. Korzystały z dostępnych gier planszowych, układały puzzle, rysowały, malowały. Dużym zainteresowaniem w bibliotece cieszyły się również stanowiska komputerowe. Dzieci grały w gry komputerowe, słuchały muzyki, oglądały bajki. Odbyły się także zajęcia plastyczne, podczas których dzieci wykonywały techniką origami laurkę dla Babci i Dziadka, wycinały śnieżynki, tworzyły kolorowe maski karnawałowe. Podczas ferii nie zabrakło również głośnego czytania baśni pochodzących z różnych krajów Europy. Przez okres ferii zimowych biblioteka zapewniła dzieciom możliwość spędzenia czasu wolnego w sposób ciekawy, atrakcyjny i pożyteczny.

Maria Kawalec

Od noworocznych spotkań po powitanie wiosny

Pierwszy kwartał roku to pracowity okres dla szkół. Zobaczmy zatem czym żyły szkolne społeczności, jak świętowano Dzień Babci i Dziadka, kto jest laureatem szkolnych konkurów i kto powitał długo wyczekiwaną wiosnę.

100 lat dla Babci i Dziadka!

16 stycznia, tuż przed feriami zimowymi, odbyła się w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Gromadzie uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka. Przygotowały ją przedszkolaki – 3,4 i 5- latki oraz uczniowie oddziału zerowego i klas I-III. Dla wspaniałych gości było wiele atrakcji. Babcie i dziadkowie obejrzeli „Jasełka” – przedstawienie, nawiązujące do tradycji bożonarodzeniowej, a także wysłuchali krótkiej części artystycznej. Podczas wręczania samodzielnie zrobionych przez wnuczęta bukiecików było wiele emocji i wzruszeń. W niejednym oku zakręciła się łezka. Uściskom i całusom nie było końca. Dzięki pomocy rodziców udało się przygotować słodki poczęstunek: ciasteczka i herbatkę, który smakował wszystkim gościom i dzieciakom.

Ewa Bednarz

„Mam w rodzinie bohatera!”

Uczeń ZSPiG w Gromadzie Paweł Pacyk zajął pierwsze miejsce w Wojewódzkim Konkursie Historycznym „Mam w rodzinie bohatera”. Paweł opisał dzieje swojego Dziadka, który był komendantem VII placówki AK (Bojary, Gromada, Majdan Gromadzki, Nadrzecze, Zacisze, Zagumnie) I Rejonu Biłgoraj.

„Dziadka nie zdążyłem poznać. Urodziłem się 2 lata po jego śmierci...” – tak zaczął swoją opowieść. Dziadek

to Kazimierz Pacyk ps. „Grom”, obrońca Ojczyzny lat 1939-1944. Stracił w czasie wojny prawie całą swoją rodzinę. Tato p. Kazimierza, Antoni, były legionista, uczestnik Ruchu Oporu, został w 1944r. aresztowany i zamordowany w Zamościu wraz z dwoma synami Janem i Bronisławem. Trzeci brat – Wincenty poległ w walce pod Osuchami. Kazimierz Pacyk ps. „Grom” dwukrotnie aresztowany przez Gestapo, nieludzko bity, torturowany, nie wydał nikogo. Walczył pod Osuchami, dowodził plutonem. Udało mu się przebić i przeżyć obłężenie. To Bohater, o którym nie wolno zapomnieć. Na podstawie jego losów można byłoby nakręcić film.

Konkurs zorganizowali Wojewódzka Rada Towarzystw Regionalnych i Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie pod patronatem Lubelskiego Kuratorium Oświaty i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Na konkurs wpłynęło ponad sto prac. Paweł zajął pierwsze miejsce w kategorii klas IV-VI. Oficjalne podsumowanie konkursu odbyło się w Muzeum na Zamku w Lublinie, a obecny na nim był m.in. wiceminister edukacji Tadeusz Sławecki.

Małgorzata Procner

Ruch to życie!

Co robić w wolnym czasie? Tańczyć breakdance? Iść na street workout? A może trening karate? O tym,

jak ciekawe są te formy spędzania wolnego czasu dowiedzieli się uczniowie ZSPiG w Gromadzie dzięki akcji „Ruch to życie!”. Jej celem było przybliżenie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.

Szkołę odwiedzili: tancerze breakdance, grupa „Street Workout” oraz karatecy. Gorące rytmy breakdance porwały do tańca i większość uczniów miała możliwość nauczyć się dynamicznych kroków tanecznych łączonych z gestykulacją (toprocki, freeze’y). Treningowi street workout poddali się najodważniejsi. Okazało się, że podciąganie na drążku naprawdę nie jest proste, a to podstawa. Im więcej regularnych treningów podciągania, tym większa siła i baza do wykonywania trudniejszych elementów. Karatecy dali pokaz sztuki walki, uczącej cierpliwości i opanowania. Wszyscy z zapartym tchem oglądali pokazy niezwyklej sprawności fizycznej.

Wywiady z liderami grup przeprowadziła Joanna Tworek, uczennica kl. III gimnazjum, inicjatorka akcji. Uczniowie dowiedzieli się, jak długo sportowcy trenują, dlaczego wybrali ten rodzaj aktywności fizycznej, w jaki sposób się odżywiają, a nawet jakie jest ich zdanie na temat stosowania środków dopingujących.

Mamy nadzieję, że akcja „Ruch to życie” zachęci wstydliwych, niezdeterminowanych, siedzących przed komputerami do większej aktywności fizycznej. Wszystkim zaproszonym gościom

bardzo dziękujemy za poświęcony czas oraz życzymy sukcesów sportowych.

A. Tworek

Dzień Babci i Dziadka w Szkole Podstawowej w Hedwiżynie

Dzień Babci i Dziadka w Szkole Podstawowej w Hedwiżynie jest tradycją pieczołowicie kultywowaną każdego roku. W piątek 7 lutego 2014r. przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych w swoich progach gościły zacnych Gości. Maluchy zaprezentowały inscenizację pt; Jak to z Babcią

i Dziadkiem było. Występy sprawiły Gościom wiele wzruszeń i radości.

Za swoją miłość, troskę, opiekę oraz wiele cierpliwości Babcie i Dziadkowie otrzymali moc gorących życzeń. Przedszkolaki odznaczyły wszystkie Babcie i Dziadków orderami Super Babcia i Super Dziadek. Na pewno na nie zasłużyli.

M. Łozińska

Noworoczne spotkanie w Ciosmach

12 stycznia w remizie OSP w Ciosmach odbyło się spotkanie pod hasłem „Magia świątecznych spotkań”. Uroczystość rozpoczęła się od pastorałki „Posła go do nas” w wykonaniu Otylii Kobielarz uczennicy klasy III. Pani Dyrektor Teresa Kowal i Prezes Stowarzyszenia Dąb Pani Helena Szado – Oleksak serdecznie powitały przybyłych gości oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych skupionych w Forum Organizacji Pozarządowych Powiatu Biłgorajskiego na czele

z przewodniczącą Panią Katarzyną Linert.

Zgodnie z zaplanowanym programem jako pierwsi na scenie swoje umiejętności zaprezentowali w przedstawieniu jasełkowym uczniowie z klasy II i III z Zamiejsowego Oddziału w Ciosmach pod kierunkiem Pani Anny Zygmunt. Wystąpił również zespół „Retrospekcje”, który uświadomił nam głęboki sens przeżywania oraz kultywowania polskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia a Panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Ciosmów zaśpiewały dla zgromadzonej publiczności kolędy. Na koniec najmłodsi milusińscy, przedszkolaki i uczniowie z klasy „O” i I, zaprezentowali dla swoich babć i dziadziów krótki spektakl słowno – muzyczny. Po wyrecytowaniu wierszy i złożeniu słownych życzeń uczniowie odśpiewali radośnie dla wszystkich „Sto lat”.

Po części artystycznej ks. Adrian Borowski z Panią Teresą Kowal zaprosili wszystkich do symbolicznego połamania się opłatkiem oraz do suto i pięknie udekorowanego stołu, na którym pojawiły się potrawy wigilijne przygotowane przez gospodarzy.

Później nastąpił szereg wspólnych zabaw – tańce z seniorami w rytm melodii „Serduszko puka w rytmie cza cza”, i „Walca Wiedeńskiego”, a w zabawie wszystkim nam do-

brze znanej („Stary niedźwiedź mocno śpi”) umykaliśmy przed groźnym, lecz budzącym zaufanie niedźwiedziem.

Niedzielne popołudnie zakończyło się wspólnym kolędowaniem a wszystkim przybyłym gościom wręczono kwiatki na pamiątkę spotkania, które na długo pozostanie wspomnieniem w naszych sercach. Gościom oraz organizatorom spotkania: Pani

Dyrektor Teresie Kowal, Pani Helenie Szado–Oleksak – Prezes Stowarzyszenia „Dąb” w Ciosmach, Strażakom z OSP w Ciosmach, nauczycielom, rodzicom i członkom Stowarzyszenia Dąb składamy serdeczne podziękowania.

Anna Kobielarz

Święto Babci i Dziadka w ognisku artystycznym w Soli

*„Babcuniu, Dziadziuniu!
W dniu Waszego Święta
Życzenia składają wam
Wszystkie wnuczeta – 100 lat”*

Babcia i dziadek – osoby bardzo ważne w życiu każdego dziecka. Swoje święto obchodzą 21 i 22 stycznia.

W ognisku artystycznym w Soli dzieci uczyły to święto uroczystą akademią 12 lutego. Przedszkolaki przygotowały teatrzyk „Prezenty dla babci i dziadka” oraz zaśpiewały swoim ukochanym babciom i dziadziom piosenki z repertuaru dziecięcego. Za swoją miłość, troskę oraz wiele cierpliwości dziadkowie otrzymali moc gorących życzeń i podziękowań. Własnoręcznie wykonane laurki oraz buziaki dla babć i dziadziów uwieńczyły uroczystość. Po części artystycznej dzieci wraz z bliskimi mogły posiedzieć przy ciasteczku i przyjemnej rozmowie.

Joanna Koper

Przygoda z książką się zaczyna...

W Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni pasowanie uczniów klasy pierwszej na czytelników biblioteki na stałe wpisało się do kalendarza imprez szkolnych. Odbывa się ono wówczas, kiedy pierwszaki znają już prawie cały alfabet. Uroczystość przyjęcia uczniów do grona czytelników biblioteki jest prawdziwym świętem, gdyż nauczyciel-bibliotekarz chce, aby maluchy na długo zapamiętały ten dzień.

W tym roku pasowanie na czytelnika odbyło się w piątek, 14 marca. Oprócz uczniów klasy pierwszej, uczestniczyły w nim również dzieci z klasy drugiej i trzeciej.

Podczas imprezy, która miała miejsce w bibliotece szkolnej, widzowie mieli okazję obejrzyć przedstawienie „Sum - matematyk” Jana Brzechwy w nowatorskiej reżyserii p. Anny Trzeźwińskiej i p. Alicji Choleyst. W rolę małych aktorów wcielili się uczniowie klasy trzeciej. Spektakl ten otrzymał III nagrodę podczas V Międzyszkolnych Konfrontacji Teatralnych w Smółsku i wziął udział w Powiatowym Przeglądzie Teatrów Szkolnych i Młodzieżowych w Tarnogrodzie. Po obejrzeniu przedstawienia uczniowie klasy pierwszej w obecności koleżanek i kolegów z klasy drugiej i trzeciej uroczystie złożyli obietnicę, że będą wiernymi przyjaciółmi biblioteki, będą szanować książki i o nie dbać. Następnie nowi czytelnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz drobne upominki.

Ewa Syta

Dzień Babci i Dziadka w Dereźni

Babcia i dziadek to osoby, które każdemu dziecku kojarzą się z ciepłem, miłością, zaufaniem i wszystkim, co dobre. Nawet rodzice nie mają tyle czasu, cierpliwości i zrozumienia dla swoich pociech, co dziadkowie.

Uczniowie klas I – III i przed-

szkolaki Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni artystycznym występem dziękowały Babciom i Dziadkom za ich troskę i miłość. Najmłodsze dzieci przedstawiły inscenizację wiersza Jana Brzechwy „Rzepka” oraz wiersze i piosenki. Starsze przygotowały scenki opisujące życie dziadków poczynając od czasów szkolnych poprzez pierwsze miłości i ślub. Uczniowie klas I-III z okazji tego święta przygotowali montaż słowno – muzyczny. Na twarzach gości pojawiły się łzy wzruszenia i radości. Kochanym Dziadkom wręczone zostały własnoręcznie wykonane upominki.

Po części artystycznej goście zostali zaproszeni na słodki poczęstunek.

Red.

W oczekiwaniu na kanonizację Papieża Jana Pawła II

26 lutego w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni odbył się Międzyszkolny Konkurs Wiedzo – Plastyczny „Błogosławiony Jan Paweł II - Syn polskiej ziemi”. Organizatorami imprezy był jej gospodarz we współpracy z Katolickim Liceum Ogólnokształcącym im. Papieża Jana Pawła II w Biłgoraju.

Celem inicjatywy było zainteresowanie młodzieży osobą i naucza-

niem Ojca Świętego Jana Pawła II, a zwłaszcza przesłaniem jakie skierował do Młodych. Organizatorom zależało również na integracji środowisk szkolnych z terenu Gminy Biłgoraj i Rodziny Szkół noszących imię Jana Pawła II z powiatu biłgorajskiego, a także upowszechnianiu i popularyzacji twórczości artystycznej uczniów jako formy ekspresji.

W zmaganiach konkursowych wzięły udział 3-osobowe drużyny reprezentujące SP w Bidaczowie Starym, SP w Smółsku, SP w Woli Dereźniańskiej, Gimnazjum im. Jana Pawła II w Księżpolu, ZSPiG w Hedwizynie, Szkołę Podstawową i Gimnazjum w Korytkowie Dużym, Zespół Szkół Samorządowych im. Jana Pawła II w Terespolu – Zaorendzie oraz ZSPiG im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni.

Konkurs składał się z indywidualnej części pisemnej sprawdzającej wiedzę uczestników o życiu Karola Wojtyły – Jana Pawła II oraz Jego pierwszej

wizycie w Ojczyźnie i pobycie na ziemi zamojskiej. Drugim elementem konkursu była część plastyczna, która miała na celu rozbudzanie ekspresji twórczej i pomysłowości uczniów. Drużyny przywiozły piękne prace plastyczne związane tematycznie z hasłem konkursu, które oceniało jury w składzie: p. Celina Skromak – Dyrektor GOK w Biłgoraju, p. Ingrida Sokołowska – nauczyciel MDK w Biłgoraju oraz p. Maria Oleszek pedagog z KLO im. Jana Pawła II w Biłgoraju. Po sprawdzeniu prac pisemnych i ocenie prac plastycznych Komisja Konkursowa ogłosiła wyniki.

W kategorii szkół podstawowych:

I miejsce drużyna ze Szkoły Podstawowej z Dereźni w składzie Zuzanna Niemiec, Szymon Łubiarz, Patrycja Różańska;

II miejsce drużyna ze Szkoły Podstawowej w Hedwiżynie w składzie Paweł Kapuśniak, Daniel Wasąg, Mateusz Żerebiec;

III miejsce drużyna ze Szkoły Podstawowej w Woli Dereźniańskiej w składzie Wioletta Grabias, Aleksandra Kanty, Aleksandra Tworek.

W kategorii gimnazjów:

I miejsce drużyna z Gimnazjum w Dereźni w składzie Patrycja Magdziak, Weronika Okoń, Dominika Palikot;

II miejsce drużyna z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Księżpolu w składzie Tomasz Kuceł, Anna Korpal, Agnieszka Preisner;

III miejsce drużyna z Zespołu Szkół Samorządowych im. Jana Pawła II w Terespolu- Zaorendzie w składzie Alicja Bogdanowicz, Diana Sobań, Katarzyna Szeptuch.

Zwycięskie drużyny otrzymały nagrody książkowe dla szkół i zawodników oraz dyplomy, a pozostali uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i drobne upominki. Nagrody ufundowali: ZSPiG im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni, Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Św. Marii Magdaleny w Biłgoraju, Urząd Gminy Biłgoraj oraz osoby prywatne.

Organizatorzy serdecznie dziękują tym, którzy wspierali ich w realizacji tego projektu oraz wszystkim uczestnikom i ich opiekunom za trud włożony w przygotowania i zapraszają na kolejną edycję za rok.

Monika Kaczor

Umiłowanie Ojczyzny

Pod takim hasłem 12 lutego 2014 roku odbył się Międzyszkolny Konkurs Recytatorski Poezji Jana Pawła II. Jego organizatorem był Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni. Gospodarze konkursu do współpracy zaprosili Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju.

W związku ze zbliżającą się kanonizacją Wielkiego Polaka społeczność ZSPiG im. Papieża Jana Pawła

II wyszła z inicjatywą popularyzacji twórczości poetyckiej Karola Wojtyły. Celem konkursu było zainteresowanie młodzieży osobą i nauczaniem Papieża Jana Pawła II poprzez odkrywanie wartości ogólnoludzkich, literackich i estetycznych w poezji bł. Jana Pawła II.

W zmaganiach konkursowych wzięło udział 26 uczniów z 8 szkół podstawowych oraz 6 szkół gimnazjalnych z terenu Gminy Biłgoraj i Rodziny Szkół noszących imię Jana Pawła II z Powiatu Biłgorajskiego.

Młodych recytatorów oceniało niezależne jury w składzie: Celina Skromak – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury, Ewa Bordzań – znana biłgorajska poetka, członek Biłgorajskiej Plejady Literackiej oraz Maria Kawalec – bibliotekarka Gminnej Biblioteki Publicznej w Dereźni. Komisja konkursowa wzięła pod uwagę między innymi: dobór repertuaru, intonację, dykcję i opanowanie pamięciowe tekstu a także tempo recytacji. Najważniejszym kryterium było jednak serce, czyli to, jak dziecko czuje prezentowany przez siebie utwór, czy potrafi na swój sposób przełożyć te niełatwe teksty – wyjaśniała Ewa Bordzań.

W kategorii szkoły podstawowej I miejsce zajęła Sylwia Partyka uczennica Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Goździe Lipińskim, II miejsce - Magdalena Mazurek (SP w Hedwiżynie), III miejsce – Gabriela Okoń (SP w Dereźni). Komisja konkursowa przyznała również wyróżnienie Mai Sokołowskiej (SP w Gromadzie).

W kategorii gimnazjum najwyższe podium zajęła Ilona Leń uczennica Gimnazjum w Korytkowie Dużym, II miejsce otrzymała Martyna Kołodziej z Zespołu Szkół Samorządowych im. Jana Pawła II w Terespolu- Zaorendzie zaś III miejsce uzyskała Karolina Kaczor z Gimnazjum w Dąbrowicy. Jury przyznało również dwa dodatkowe wyróżnienia dla Agnieszki Rębacz (Gimnazjum w Dereźni) oraz Kamila Mazurka (Gimnazjum w Dąbrowicy).

Międzyszkolny Konkurs Recytatorski Poezji Jana Pawła II wpisuje się

w szereg działań, podejmowanych przez społeczność Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni w ramach kuratorskiego konkursu tematycznego: „Żył dla nas, żyje z nami”. Prace konkursowe ZSPiG w Dereźni zostały już 3 razy z rzędu nagrodzone wyróżnieniem, natomiast w roku ubiegłym szkoła otrzymała I miejsce w/w konkursie.

Ewa Syta

„Marzanno, Marzanno Ty zimowa Panno dziś Cię wyrzucimy, bo nie chcemy zimy...”

21 marca przedszkolaki z Ogniska Artystycznego w Gromadzie oficjalnie pożegnały zimą i powitały długo wyczekiwaną wiosnę. Tego dnia dzieci przyszły do przedszkola poprzebierane w przepiękne, kolorowe kostiumy, zaprojektowane przez rodziców specjalnie na tę okazję. Społeczność szkolna przygotowała moc atrakcji, w tym konkurs na najciekawszy strój. Maluchy mogły zaprezentować swoje przebrania jednocześnie ucząc się integracji ze starszymi kolegami.

Po licznych grach, zabawach, wyrecytowanych wierszach i odśpiewanych piosenkach kolorowy korowód wyruszył na spacer niosąc ze sobą wcześniej przygotowaną Marzannę. Ze względów ekologicznych Marzanna nie została wrzucona do rzeki, lecz wyrzucona do kosza. Dzieci wiedzą, że nie wolno zaśmiecać rzek i tym samym uczą się dbać o środowisko naturalne. Do przedszkola wracały bardzo podekscytowane machając bibułkami i śpiewając piosenki, oznajmiając w ten sposób mieszkańcom Gromady, że Wiosna już przysłała!

Olga Złomańska

Święto Teatru w Smółsku

Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju we współpracy ze Szkołą Podstawową w Smółsku zorganizował V Międzyszkolne Konfrontacje Teatralne 2014. 4 marca szkołę w Smółsku wypełnili młodzi aktorzy w barwnych kostiumach, a na scenie w doskonałych spektaklach teatralnych, na tle ciekawych scenografii, przewijały się niezwykle kreacje aktorskie.

Do udziału w konfrontacjach zgłosiły się wszystkie gminne szkoły, czyli mieliśmy przyjemność obejrzenia 12 spektakli teatralnych. Komisja w składzie Maryla Olejko, Ewa Bordzań i Andrzej Mazurek, miała niełatwe zadanie, żeby wyłonić laureatów tegorocznych konfrontacji. W konsekwencji najlepszy, podobnie jak w latach poprzednich, okazał się teatrzyk szkolny z Gromady. Spektakl pt. „W pewnym królestwie” oczarował i rozbawił zarówno komisję jak i całą widownię w Smółsku. Młodzież przygotowały panie Małgorzata Prochner i Agnieszka Bąk. Dwie drugie nagrody przypadły w udziale teatrzykowi szkolnemu ze Smółska za „Zabawę w śpiącą królewnę”, przygotowanemu pod kierunkiem pań: Beaty Bełzek, Haliny Pintał i Iwony Paluch, oraz uczniom z Soli za „Mucha przed sądem”, nad którymi z młodzieżą pracowały panie: Jolanta Kurzyńska, Joanna Kunicka - Jung i Renata Hadam. Spektakl „Sum - matematyk” grupy teatralnej z ZSPiG w Dereźni wygrał trzecią nagrodę. Uczniów przygotowały panie Alicja Chołyst i Anna Trzeźwińska. Dodatkową nagrodą dla laureatów V Międzyszkolnych Konfrontacji Teatralnych jest nominacja i udział w Powiatowym Przeglądzie Teatrów Szkolnych i Młodzieżowych w Tarnogrodzie. Ponadto komisja wyróżniła jeszcze dwa spektakle: „Bał u pani jesieni” uczniów z Ciosmów, przygotowany przez panie Annę Kobielarz i Kazimierę Rząd oraz „Czerwony kapturek szuka księcia” w wykonaniu uczniów z ZSPiG w Dąbrowicy. Sztuka została przygotowana pod kierunkiem pań: Anny Kiełbasa i Moniki Frąk.

Do nagród za wyróżniające się kreacje aktorskie pretendowało wielu młodych aktorów, trudno więc było komisji

wytypować tych pięciu najlepszych. Postanowili więc wyróżnić Julię Ćwikła z Bidaczowa Starego za rolę czarownicy, Ilonę Leń z Korytkowa Dużego za wcielenie się w „kota w butach”, Otylię Kobielarz z Ciosmów za rolę śpiewającego motyla, Julię Małysza za rolę królewny i Dawida Stręczywilka za rolę giermka, obydwójce z ZSPiG w Gromadzie. Wszystkie prezentowane teatrzyki otrzymały nagrody za udział w konkursie i stosowne dyplomy, które wręczał

Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński i Kierownik Referatu Oświaty w Gminie Biłgoraj pani Janina Gabryszewska.

Było nam bardzo miło, że szkolnym zespołom teatralnym towarzyszyli dyrektorzy szkół, a słowa podziękowania za kolejny raz okazaną gościnność, kierujemy na ręce Dyrektora Szkoły Podstawowej w Smółsku, pani Barbary Wojciechowskiej.

Celina Skromak

VIII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski dla gimnazjalistów „Przebudzeni do życia”

20 marca w sali konferencyjnej Urzędu Gminy odbyły się Gminne Eliminacje Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego dla gimnazjalistów „Przebudzeni do życia”.

Celem konkursu jest rozwijanie zainteresowań literackich i kształtowanie kultury żywego słowa poprzez prezentowanie dzieł literatury polskiej i powszechnej, ze szczególnym uwzględnieniem utworów pozwalających młodzieży na wyrażenie siebie i własnego stosunku do świata.

W konkursie recytacji wzięło udział 11 uczestników z sześciu gminnych gimnazjów: w Bukowej, Dąbrowicy, Dereźni, Gromadzie, Hedwiżynie i Soli. Recytatorzy prezentowali dwa utwory literackie: wybrany utwór poetycki i fragment prozy. Komisja w składzie: pani Ewa Bordzań i pan Sławomir Niemiec, oceniała zarówno dobór repertuaru, interpretację tekstu, kulturę słowa jak i ogólny wyraz artystyczny. Po wysłuchaniu wszystkich prezentacji do etapu powiatowego zakwalifikowano Julię Małysz z Gimnazjum w Gromadzie (nauczyciel prowadzący pani Małgorzata Procter)

i Aleksandrę Szczęśniak z Gimnazjum w Dereźni (nauczyciel prowadzący pani Ewa Syty). Wyróżnienia przyznano Agnieszce Rębacz z Gimnazjum w Dereźni (nauczyciel prowadzący p. Ewa Syty) i Kamilowi Mazurkowi z Gimnazjum w Dąbrowicy (nauczyciel prowa-

dzący pani Renata Kurkowska - Sikora). Uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody książkowe za udział w konkursie. Wszystkim recytatorom dziękujemy za udział w konkursie, a laureatom jeszcze raz serdecznie gratulujemy !!!

Celina Skromak

Walne zebranie sprawozdawcze stowarzyszenia LZS-u w Dąbrowicy

1 marca w budynku remizo- świetlicy w Dąbrowicy odbyło się Walne Zebranie sprawozdawcze stowarzyszenia Ludowego Zespołu Sportowego „Dąbrowica” w Dąbrowicy.

Głównym tematem zebrania było przedstawienie sprawozdania merytorycznego i finansowego za działalność stowarzyszenia w 2013 roku. W ubiegłym roku organizacja przeprowadziła bardzo udane imprezy takie jak V Memoriał Śp. Ks. Zbigniewa Antosza połączony z otwarciem remizo- świetlicy w Dąbrowicy oraz I Amatorski Turniej

Koszykówki przy ZSPiG w Dąbrowicy – powiedział Krzysztof Surma Prezes stowarzyszenia.

Oprócz wymienionych imprez dofinansowanych z budżetu Gminy Biłgoraj, w 2013 r. sukcesywnie przeprowadzono także projekt „Żyj zdrowo na sportowo”, polegający na zrealizowanych zajęciach fitness i mini siłowni w remizo-świetlicy przez okres 6 miesięcy. Na realizację tego projektu stowarzyszenie pozyskało dofinansowanie z „Działaj Lokalnie” z Fundacji Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej.

Na zebraniu obecni byli: Ks. Kan.

Józef Bednarski proboszcz parafii, Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury pani Celina Skromak, Dyrektor Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum pan Tadeusz Rak, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu pan Marian Kurzyrna, sołtys miejscowości pan Wiesław Maciocha, przedstawiciele OSP w Dąbrowicy i Koła Gospodyń Wiejskich, członkowie organizacji oraz młodzież z Dąbrowicy i Kol Sól. Spotkanie zakończyło się dyskusją nad zaplanowaniem działań na bieżący 2014 rok oraz wspólnym poczęstunkiem.

Grzegorz Małysz

W marcu jak w garncu

To jedno z najbardziej znanych przysłów odnoszących się do miesiąca rozpoczynającego jedną z najpiękniejszych pór roku, czyli wiosnę. Pierwszy dzień kalendarzowej wiosny przypada 21 marca, natomiast astronomiczna wiosna rozpoczyna się z chwilą gdy słońce przekracza równik, czyli 20 marca. Marzec jest miesiącem sławiącym zwycięstwo wiosny i budzącego się z nią życia nad boginią zimy i śmierci za jaką uważano w dawnych wiekach Marzannę.

Pierwszego dnia wiosny, 21 marca, przepędzano zimę topiąc Marzannę – słomianą kukłę ubraną w szmaty. Obrzęd topienia Marzanny jest pozostałością po pradawnym słowiańskim święcie, tzw. Jare Święto. Był to kilkudniowy cykl obrzędowy przypadający w okresie równonocy wiosennej związany z powitaniem wiosny. Marzannę obnoszono po wsi chodząc z nią od domu do domu aby zabrała ze sobą całe zło, następnie orszak udawał się nad wodę, rzekę gdzie kukłę podpalano i topiono. Topienie Marzanny było bardzo ryzykowne i co za tym idzie obwarowane wieloma nakazami. Nie wolno było m.in. dotknąć pływającej już kukły gdyż mogła uschnąć ręka, tak samo odchodząc trzeba było uważać aby się nie potknąć gdyż wróżyło to rychłą śmierć. Nie wolno też było oglądać się za siebie wracając do domu aby się nie rozchorować.

W wielu regionach kraju następnego dnia po utopieniu Marzanny wnoszono do wsi gaik, maik, zielone latko. Była to zazwyczaj zielona gałąź sosny lub jodły

przestrojona przez dziewczęta wstążkami i koralikami. Chodzono z nią po wsi podobnie jak z Marzanną tylko tym razem obwieszczano przybycie wiosny. To również jest pozostałość po Jarym Święcie.

Początek wiosny w polskiej tradycji ludowej łączy się również ze Świętem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny przypadającym 25 marca. Jest ono również zwane świętem Matki Boskiej Zagrzewnej, Ożywiającej albo Roztwornej, gdyż Matka Boska czczona jest jako patronka budzącego się na wiosnę życia. Ponadto, przed 25 marca obowiązywał zakaz prac związanych z „naruszeniem” ziemi, czyli orki, siewu i grodu. Wypatrywano tego dnia bocianów, które to symbolizują odradzanie się przyrody. Swym przyłotem sprowadzały wiosnę. Wierzono, że w zagrodzie gdzie gniazdują bociany będzie się szczęściło a w dom, na którym bociany uwiły gniazdo nigdy nie strzeli piorun. Brak bocianów w Zwiastowanie zapowiada nieurodzaj. Na Podlasiu dzień przed Zwiastowaniem pieczono

specjalne ciasto w kształcie bocianich łap zwane busłowe łapy, które wkładano w bocianie gniazda. Zabiegi te miały przyspieszyć nadejście wiosny i zapewnić pomyślny przebieg wiosennych prac gospodarskich.

Niektórzy badacze kultury ludowej w obchodach 25 marca dopatrują się śladów dawnych wierzeń prasłowiańskich, które uważały ptaki, a szczególnie bociany za wcielenie dusz zmarłych. Obrzędowe pieczywo miało stanowić symboliczną ofiarę składaną duchom przodków oraz duchom opiekującym się polami i zasiewami.

Współczesna młodzież trochę inaczej świętuje pierwszy dzień wiosny. Dla uczniów 21 marca jest Dniem Wagarowicza. Tego dnia zamiast do szkoły udają się na wagary. Część władz szkolnych próbuje ograniczyć lub na swój sposób zalegalizować wagary w tym dniu poprzez organizację imprez szkolnych (i pozaszkolnych) oraz okolicznościowych wyjść.

Irmina Ziętek

Sesja Sołtysów Gminy Biłgoraj

W Gminie Biłgoraj funkcjonuje 28 sołectw. Ich przedstawiciele – sołtysi co roku spotykają się na specjalnie dla nich przygotowanej sesji.

Tegoroczne spotkanie miało miejsce 17 lutego w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Biłgoraj. Poruszane na nim były aktualne problemy z jakimi na co dzień spotykają się mieszkańcy

oraz przedstawiciele poszczególnych sołectw. Stałymi już punktami w Sesji Sołtysów są wystąpienia przedstawicieli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Biłgoraju, KRUS oraz Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego. Nie zabrakło również omówienia spraw podatkowych na 2014 r.

Ewelina Lemieszek

„Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkova uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła.”

Początki tłustego czwartku sięgają starożytności. Był to dzień, w którym świętowano odejście zimy i nadejście wiosny. Ucztowanie opierało się na jedzeniu tłustych potraw, szczególnie mięs, oraz na piciu wina, a dodatkowo do dań były pączki przygotowywane z ciasta chlebowego i nadziewane słoniną. Rzymianie obchodzili w ten sposób raz w roku tzw. tłusty dzień.

W kalendarzu chrześcijańskim jest to ostatni czwartek przed Wielkim Postem, zwany także, jako zapusty. Rozpoczyna on ostatni tydzień karnawału. Ponieważ data tłustego czwartku zależy od daty Świąt Wielkanocnych, dzień ten jest świętem ruchomym.

Dawniej biesiadowanie w zapusty ciągnęło się kilka dni, aż do wtorku przed Środą Popielcową. Co ciekawe np. w Wielkopolsce w tłusty czwartek obowiązywała tzw. pomyjka. Według tego zwyczaju jeśli ktoś w tym dniu powstrzymał się od mycia brudnych naczyń, temu będzie się wiodło.

W Polsce zwyczaj jedzenia pączków na słodko pojawił się około XVI wieku. Jak głosi legenda, święto to zawdzięczamy krakowskiemu przekupkom, które co roku tańcami i śpiewem świętowały śmierć wrogo nastawionego do nich burmistrza Combra. Pączki

wyglądały nieco inaczej niż obecnie. W środku miały ukryty mały orzeszek lub migdał. Ten, kto trafił na taki szczęśliwy pączek, miał cieszyć się dostatkiem i powodzeniem w życiu.

Dziś pączki robi się z ciasta drożdżowego z mąki pszennej, w kształcie nieco spłaszczonej kulki, smażone na kolor ciemno-żółty, na głębokim tłuszczu – smalcu, oleju a dawniej też na klarowanym maśle. Tradycyjne pączki napelnia się nadzieniem (marmoladą) przed smażeniem. Obecnie często jednak są nadziewane dopiero po usmażeniu konfiturą różaną lub owocami, ale też likierem, budyniem a nawet serem. Gotowy jest zwykle lukrowany lub obsypywany cukrem pudrem, może być też posypyany kandyzowaną skórką pomarańczową lub polany czekoladą.

Tłusty czwartek od lat wiąże się nierozdzielnie nie tylko z pączkami ale również z chrustem zwanym również chruścikami lub faworkami. Są to chrupkie ciastka o słodkim smaku, w kształcie złożonej kokardki, smażone tak jak pączki, na głębokim tłuszczu i posypywane cukrem pudrem. Wyrabiane są z ciasta śmietanowego zbijanego. Z takiego samego ciasta robi się także tzw. róże karnawałowe. Są to ciastka kształtem

przypominające kwiat róży, gdzie na górze przyozdabia się je konfiturą lub marmoladą i posypuje się cukrem pudrem. Można się pokusić o stwierdzenie, że róże karnawałowe jest to elegantsza wersja chrustu.

Trudno zaprzeczyć faktowi, że smakołyki serwowane w tłusty czwartek to jedna z największych bomb kalorycznych. Na przykład 100 g pączka to około 400 kalorii. To tyle samo co jeden posiłek. Ponadto 10 % jego masy stanowi tłuszcz. Należy jednak pamiętać, jak już zostało wcześniej wspomniane, że w przeszłości pączki były dużo bardziej tłuste. Ale również są dobre strony tych przysmaków, a mianowicie w przeciwieństwie do innych słodczy, pączki nie zawierają chemicznych dodatków i konserwantów. Pączki nie są więc tak niezdrowe, jak niektórym mogłoby się wydawać. Jeżeli jednak chcemy ograniczyć kalorie, nie rezygnując przy tym z tradycji, zmniejszmy ilość zjadanych słodczy i zwróćmy uwagę również na dodatki. Najważniejszy jest umiar w jedzeniu, zamiast dwóch pączków, zjedzmy jednego.

Jerzy Odrzywolski

Tradycje tłustoczwartkowe

Panie z zespołów śpiewaczych w Gminie Biłgoraj zajmują się nie tylko śpiewem, ale też słyną z kultywowania tradycji ludowych. Kiedy trzeba piszą scenariusze widowisk obrzędowych i przemieniają się w aktorki, tworząc ciekawe kreacje sceniczne. Kultywują też tradycje kulinarne. To za ich przyczyną możemy degustować tradycyjne potrawy regionalne podczas naszych

impresz kulturalnych. Trudno też wyobrazić sobie świętowanie tłustego czwartku bez domowych pączków, faworków, czy róż karnawałowych. Pani Marysia Kowal z zespołu śpiewaczego z Bidaczowa Starego zaprosiła sąsiadki, panią Marię Ciosmak i Janinę Derylak do wspólnego smażenia faworków wg własnego przepisu.

Celina Skromak

Nauczyłem się liczyć na bombowcach

Józef Wróbel urodził się w 1939 roku w Dereźni. Kiedy miał 5 lat jego rodzina została zabrana przez Niemców najpierw do obozu w Majdanku, a stamtąd na przymusowe roboty do Niemiec. Wspomnienia 75-letniego kombatanta oddają dramatyczne przeżycia wielu mieszkańców Zamojszczyzny w latach II wojny światowej.

„Wysiedlenie się zaczęło u nas jak Niemcy upoważnili sołtysa Dereźni do zebrania wszystkich ludzi w jednym miejscu. Był nakaz od Niemców, że trzeba ludzi zebrać bo będzie wysiedlenie, sołtys nie miał wyjścia, musiał posłuchać, bo inaczej by było z nim źle. Nie było wyjścia, byliśmy pod zaborem, grożono nam karabinami. Część ludzi została wybrana do roboty i nie była gnana do wysiedlenia.

Zebrała się cała wioska, oprócz tych, którzy zostali. Jak byliśmy zebrani na tym placu, to podjechały samochody i zaczęły nas zawozić pod kościół w Puszczy Solskiej w Biłgoraju. Stamtąd zabrano nas do Zwierzyńca. Nie pamiętam jak długo tam byliśmy. W Zwierzyńcu wsiedliśmy do pociągu i pojechaliśmy aż do Majdanku.

W Majdanku byliśmy dwa miesiące. Moim dziadkom, Wojciechowi i Magdalenie kazano iść do domu. Ale oni nie chcieli, chcieli być z rodziną, no i pojechaliśmy do Niemiec. Mój ojciec miał rozkaz palenia zwłok w piecach... On i jeszcze jeden chłop Dereźni robili to razem, a pomagał im jeszcze chłopak, który miał 16 czy 17 lat. Później nieraz rozmawiałem o tym z ojcem, ale ciężko to opisać, co on wtedy przeżył

Pamiętam jak było w Niemczech. Z bratem Stachem chodziliśmy po zupę z łubinu, z krojonej brukwi, była jakaś taka polewka i to się jadło. Raz w tygodni jedliśmy kaszę owsianą. Wszy były w tych barakach okropne – niektórzy rękami z ubrań je zbierali. Była tam z nami chora kobieta, miała biegunkę. Przyszedł Niemiec, wyprowadził ją w okopy pod tym obozem i zastrzelił, zasypali ją piaskiem i tyle jej było.

Trafiłszy do dobrego gospodarza. Moi rodzice i dziadkowie pracowali w polu przy wykopkach, sianokosach, sadzeniu itp. W zimie chodzili do lasu po drzewo i sprząтали ten las. W soboty mama miała wolne i chodziła po zakupy. I my z mamą też chodziliśmy czasami. Ani ojcu, ani dziadkowi nie można było kupić papierosów, wódki czy piwa. Był tam taki sprzedawca, który często nalewał mi piwa do szklanki, a ja brałem to do domu i dawałem ojcu.

Ja miałem wtedy 5 lat. Wtedy my się tam bawiliśmy z bratem. Nieraz to całymi dniami ganiałszy z bratem po polach i rzucaliśmy kamieniami aż do wieczora. Wieczorem wracaliśmy do domu i czekaliśmy aż nasi z pola przyjdą. Ojciec czasami przywoził z pola buraki cukrowe, z nich robiliśmy syrop, a czasem w paczkach po zapalkach robiliśmy czekolady, jak się ten syrop zsechł.

Nasze gospodarstwo było zaraz za Odrą, na wschód

od Berlina. Pod koniec wojny nad naszymi głowami latały samoloty, głównie bombowce. Tych ruskich samolotów to leciało mnóstwo. I ja się nauczyłem liczyć jak tak na nich patrzyłem, a one leciały dwójkami, trójkami. W nocy to było tak jasno od nich, że czytać można było na ziemi, tak nisko leciały.

Te naloty były niedługo przed ruskim „wyzwoleniem”. Przyjechał do nas czołg rosyjski, a żołnierze mówią, że wyzwolenie jest, że Berlin się poddał. Jak usłyszeliśmy te słowa, to zaczęliśmy uciekać. Dziadek z babcią uciekli pierwsi i doszli do domu pieszo. My wróciliśmy trochę później”.

Wysłuchał Dominik Róg

Spotkanie z Krystyną Wyrwicką - Dyrektorem Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej

Polityka prorodzinna oraz zmiany, jakie w funkcjonowaniu pomocy społecznej już wkrótce zostaną wprowadzone w życie, to główne tematy spotkania z Krystyną Wyrwicką – Dyrektorem Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, które miało miejsce 10 marca w Gromadzie.

Na spotkanie przybyli wójtowie, burmistrzowie, dyrektorzy i pracownicy placówek pomocy społecznej, jak również przedstawiciele stowarzyszeń z terenu powiatu biłgorajskiego. Gospodarz spotkania, Wiesław Różyński – Wójt Gminy Biłgoraj, przywitał przybyłych gości oraz przedstawił cel zebrania. Polityka społeczna to dziedzina funkcjonowania społeczeństwa, która wymaga ciągłych zmian oraz elastycznego dostosowania do nowych warunków. Pani Krystyna Wyrwicka omówiła program wspierania rodzin wielodzietnych, w tym wprowadzane przez różne samorządy karty dla dużych rodzin. Podkreśliła przy tym rangę placówek wsparcia dziennego w wychowywaniu

dzieci i młodzieży. Ważnym tematem okazał się system dożywiania dzieci w szkołach oraz pomocy żywnościowej dla rodzin ubogich. Jak podkreśliła Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej trzeba dołożyć wszelkich starań, by przestać mówić o głodzie dzieci, ale nie można przy tym zapomnieć o jakości żywienia najmłodszych.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z rozwojem ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, programem korekcyjnym i terapeutycznym dla sprawców przemocy oraz usprawnieniem funkcjonowania „niebieskich kart” to kolejne omawiane zagadnienie. Jednak najwięcej miej-

sca w dyskusji poświęcono zmianom w systemie pomocy społecznej, jakie mają wejść najprawdopodobniej już w 2015r. Mowa tu o przekształceniu systemu pomocowego w 3 rozbudowane działy: finansowy, pracy socjalnej oraz usługowy. Duże naciski będą kładzione na pomoc rodzinie w formie działań aktywizacyjnych, profilaktycznych oraz usług wspierających jej prawidłowe funkcjonowanie.

W Gminie Biłgoraj poza Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej funkcjonują 3 placówki wsparcia dziennego w Gromadzie, Woli Dereźniańskiej

oraz Bukowej, jak również świetlica środowiskowa w Ciosmach. Dają one uczęszczającym do nich dzieciom i młodzieży możliwość twórczego i aktywnego spędzenia wolnego. Są także ważną pomocą w wychowaniu najmłodszych oraz elementem wspierającym całe rodziny. Wszystkie te placówki prowadzone są przez stowarzyszenia: Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce oraz Stowarzyszenie „Dąb” w Ciosmach.

Podczas spotkania prezentowane były działania podejmowane przez placówki wsparcia dziennego. Zebra-

ni mogli nie tylko zapoznać się z artystycznym programem, którego najmłodsi bywalcy świetlic nauczyli się pod okiem wychowawczyń, ale również zwiedzić świetlicę w Gromadzie. Pani Krystyna Wyrwicka zwróciła uwagę na szczególny charakter spotkań, na którym znaleźli się zarówno przedstawiciele władz samorządowych, pracownicy placówek socjalnych oraz przedstawiciele stowarzyszeń, które podejmują działania w celu pomocy społecznej i wsparcia rodzin.

Ewelina Lemieszek

Rozpoczęcie prac przy realizacji projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo lubelskie”

19 marca między miejscowościami Sól – Wola Dereźniańska miała miejsce uroczystość rozpoczęcia prac budowlanych przy realizacji projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo lubelskie” – czyli symboliczne „wbicie łopaty” inaugurujące realizację inwestycji, która pochłonie ponad 385 mln zł.

Dofinansowanie tego projektu z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007 – 2013 to blisko 267 mln zł. Celem przedsięwzięcia jest przyspieszenie tempa rozwoju społeczno – gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Dzięki budowanej sieci Internet ma docierać do 95 proc. gospodarstw domowych województwa lubelskiego. Ułatwi to min. tworzenie nowych miejsc pracy, przyciągnie inwestorów, ułatwi komunikację również z instytucjami z terenu województwa.

Na uroczyste rozpoczęcie inwestycji wybrano właśnie Gminę Biłgoraj. Włodarz gminy – Wiesław Różyński

nie ukrywał radości z tego faktu: jest to dla mnie jako Wójta oraz dla mieszkańca Gminy Biłgoraj ogromne wyróżnienie. Inwestycja ta to przede wszystkim ogromna szansa na rozwój gminy i całego regionu. Dzisiejsze wydarzenie jest początkiem przedsięwzięcia, które ulepszy funkcjonowanie wschodniej części kraju, a w tym i Gminy Biłgoraj.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Marceli Niezgodą powiedział: dziś w Gminie Biłgoraj spotkała się Europa. Nawiazywało to do środków unijnych, z ja-

kich finansowane jest przedsięwzięcie, europejskiego i światowego poziomu zastosowanych przy jego realizacji technologii oraz wykonawcy inwestycji – hiszpańskiej firmy Aldesa Polska Sp. z o.o.

O ogromnej randze inwestycji dla województwa lubelskiego opowiadali Marszałkowie województwa Sławomir Sosnowski oraz Krzysztof Grabczuk. Na uroczystości obecni byli również Bogdan Dombrowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji, Wojciech Wilk – Wo-

jewoda Lubelski, Dariusz Szewczyk – Zastępca Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Genowefa Tokarska – Poseł na Sejm RP, Radni Województwa Lubelskiego, Miguel Ortega – Dyrektor Generalny Aldesa Polska Sp. z o.o., Javier Lamas – AERONAVAL DE CONSTRUCCIONES E INSTALACIONES SA, przedstawiciele samorządów lokalnych.

Ewelina Lemieszek

Wielkanoc - fragment pracy „Wyłuskane z pamięci”

Przygotowania do Świąt Wielkanocnych zaczynały się już kilka tygodni wcześniej. Gospodynie gromadziły jajka, sery, masło i inne produkty potrzebne do wypieków i różnych potraw świątecznych. Gospodarze zaś zajmowali się ubojem zwierząt i wyrobem wędlin, mieleniem zboża na mąkę, porządkowaniem obejść. Bielono domy na zewnątrz i wewnątrz, malowano pisanki. Najpierw przecierało się jajko octem, potem specjalnie zrobionym pisakiem nakładano na jajko wzory z wosku. Na koniec barwiono pisanek w gorącym wywarze z obierek cebuli. Wosk się rozpuszczał i na kolorowej pisanke zostawał biały wzór.

W Wielkim Tygodniu trwały bezpośrednie przygotowania do świąt. Pieczono chleb i ciasta, przygotowywano pasze dla zwierząt. Wszystkie te prace wykonywano ręcznie lub przy pomocy prostych narzędzi, dlatego zajmowało to dużo czasu.

W Niedzielę Palmową każda gospodyni czy też panna niosła do kościoła zrobioną przez siebie palmę. Już latem trzeba było o tym pamiętać i wysuszyć potrzebne zioła i kwiaty. Każda kobieta starała się, aby jej palma była jak naj-

ładniejsza. Święconej palmy nie można było wyrzucać. Trzymano ją w domu do następnego roku, a następnie zanoeszono do kościoła, aby kościelny mógł ją spalić i przygotować popiół na Środę Popielcową.

Wielki Piątek był dniem, w którym obowiązywał post ścisły, aż do poświęcania pokarmów, czyli „święconki”. Nie spożywano wtedy żadnych produktów pochodzenia zwierzęcego. Przygotowywano pokarmy do święcenia. Gospodynie wkładały do kosza: pieczone mięso, gotowane jajka, ser, chleb, ciasto, kiełbasę. Do święcenia dokładano też kilka surowych ziemniaków, które później sadzono na polu jako pierwsze. Gospodarze zajmowali się drobnymi pracami w obejściu: czyścili konie, przygotowywali wozy i uprzęż.

W Wielką Sobotę rano jechało się do kościoła, aby poświęcić pokarmy. Święciło się ich tyle, żeby starczyło na cały tydzień dla całej (często kilkunoosobowej) rodziny.

W Niedzielę Wielkanocną czym kto mógł jechał lub szedł do kościoła na Zmartwychwstanie. Wracając z kościoła starano się wyprzedzić sąsiadów. Wierzono, że kto pierwszy przyjdzie do

domu, ten będzie pierwszy w pracach polowych. Potem w każdej chałupie siadano do śniadania wielkanocnego. Wtedy tak naprawdę kończył się post. Barszcz jedzono po kilka osób z jednej miski. Wodę po umyciu naczyń, wylewno na kwiatki w ogródku. Po śniadaniu gospodarz szedł na pole żeby obejrzyć i poświęcić oziminy.

W Poniedziałek Wielkanocny od rana zaczynało się oblewanie wodą pannen przez kawalerów. Dziewczyny nie broniły się bardzo przed tym, ponieważ uważano, że dziewczyna, której nikt nie oblał wodą, nie budzi niczyjego zainteresowania. Wzajemne oblewania się wodą trwało przez cały tydzień.

W okolicach Frampola znany był np. zwyczaj chodzenia na „Meus” upamiętniający rozpoznanie przez apostołów Kleofasa i Symeona zmartwychwstałego Jezusa w mieście Emaus. Wówczas całe rodziny (jeżeli oczywiście dopisała pogoda) szły z pokaźnymi zapasami jedzenia i mocniejszych trunków do lasu lub zagajników na biesiadę przy ognisku. Towarzyszyło tej wyprawie dużo śmiechu i zabawy.

**Anna Grabias
Patrycja Łubiarz**

WYDARZENIA

Zespół folkowy „Podkowa” z koncertem kolęd w Lublinie

12 stycznia 2014 roku zespoły z naszej gminy wzięły udział w dużym wydarzeniu, jakim był Oplątek Ludowy w Hali MOSiR w Lublinie. W uroczystościach uczestniczyło wielu znakomitych gości, min. przedstawiciele rządu, parlamentarzyści, samorządowcy oraz mieszkańcy Lubelszczyzny. Hala MOSiR zgromadziła ok. 5 tysięcy osób. Gości powitał gospodarz spotkania pan Krzysztof Hetman Marszałek Województwa Lubelskiego. Następnie głos zabrał wicepremier Janusz Piechociński, szef PSL. Słowo Boże wygłosił lubelski metropolita abp Stanisław Budzik. W części artystycznej prezentowały się zespoły folklorystyczne, kapele ludowe i orkiestry dęte z terenu Lubelszczyzny. Gminę Biłgoraj reprezentował na scenie młodzieżowy zespół folkowy „Podkowa”, który wykonał trzy kolędy: „Przybieżeli do Betlejem”, „Dnia jednego o północy” i „Skrzypi wóz”. Towarzyszył mu zespół śpiewaczo - obrzędowy „Jarzębina” z Bukowej.

Teatryki szkolne z Gminy Biłgoraj w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury

17 marca 2014r. teatryki szkolne z Gminy Biłgoraj, laureaci V Międzyszkolnych Konfrontacji Teatralnych w Smółsku, zaprezentowały się na tarnogrodzkiej scenie podczas Powiatowego Przeglądu Teatrów Szkolnych i Młodzieżowych. Wśród 13 szkolnych spektakli teatralnych z terenu powiatu biłgorajskiego zaprezentowały się 4 teatryki z naszych szkół gminnych: ZSPiG w Gromadzie, Zespołu Szkół w Soli, Szkoły Podstawowej w Smółsku i ZSPiG w Dereźni. Komisja nie podjęła decyzji kto otrzymał nominację na Festiwal Najciekawszych Widowisk w Lublinie. Wyniki zostaną podane po obejrzeniu spektakli na wszystkich powiatowych przeglądach w województwie lubelskim.

Celina Skromak

Nadchodzące wydarzenia

(kwiecień – czerwiec 2014r.)

- 6 kwietnia 2014r. – **Koncert Pieśni Pasyjnej i Pokutnej Chórów Ziemi Biłgorajskiej w Korytkowie Dużym**
Organizator: Parafia p.w. Matki Bożej Bolesnej w Korytkowie Dużym, Chór z Korytkowa Dużego, OSP w Korytkowie Dużym oraz Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju
- 11 kwietnia 2014r. – **Gminny Konkurs Wielkanocny na tradycyjną palmę i pisanek wielkanocną dla uczniów, przedszkolaków i uczestników Ognisk Artystycznych**
Organizator: Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju
- 15 kwietnia 2014r. – **Mały Konkurs Recytatorski dla uczniów szkół podstawowych**
Organizator: Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju
- 3 maja 2014r. – **Jubileusz 40 – lecia zespołu śpiewaczo – obrzędowego „Jarzębina” z Bukowej**
Organizator: Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, zespół śpiewaczo-obrzędowy „Jarzębina” w Bukowej, OSP w Bukowej i SPiG w Bukowej
- 4 maja 2014r. – **Gminne Święto Strażaka w Korytkowie Dużym**
Organizator: Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Zarząd OSP RP, OSP w Korytkowie Dużym, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju.
- 1 czerwca 2014r. – **Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze i Jubileusz 90-lecia OSP w Soli**
Organizator: Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Zarząd OSP RP, Jednostka OSP w Soli, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju
- 8 czerwca 2014r. – **X Turniej Wsi w Okrągłym**
Organizator: Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, Mieszkańcy Okrągłego oraz SPiG w Korczowie
- 8 czerwca 2014r. – **Diecezjalny Festiwal Dziecięcy w Gromadzie**
Organizator: Parafia p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Gromadzie, Mieszkańcy Gromady
- 15 czerwca 2014r. – **Memorial im. ś.p. ks. Zbigniewa Antosza w Dąbrowicy**
Organizator: LZS i OSP w Dąbrowicy, Parafia p.w. św. Maksymiliana, Kolbego, Mieszkańcy Dąbrowicy.
- 21-22 czerwca 2014r. – **V Festiwal Sztuki Lokalnej „Biłgorajska Nuta” w Dylach**
Organizator: Wójt Gminy Biłgoraj, Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, LGD Ziemia Biłgorajska oraz Mieszkańcy Dyl
- 29 czerwca 2014r. – **Festyn Rodzinny w Gromadzie**
Organizator: Parafia p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Gromadzie, Mieszkańcy Gromady

